

«ԷՖԱՐԿԻ ՄԱՍՐԻԿ» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ

*2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ին
ավարտված տարվա համար*

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

ինանսական հաշվետվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն.....	6
Շահույթի կամ վնասի եվ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	8
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	9

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Ընդհանուր տեղեկատվություն.....	10
2. Պատրաստման հիմունքներ	11
3. Գործառնական եվ ներկայացման արժույթ.....	11
4. Գնահատումների եվ դատողությունների օգտագործում	11
5. Հրապարակված, սակայն դեռևս չգործող նոր և վերանայված ֆինանսներ.....	12
6. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ.....	14
7. Պետական շնորհ.....	24
8. Հիմնական միջոցներ.....	25
9. Այլ ակտիվներ	26
10. Առևտրային եվ այլ դեբիտորական պարտքեր.....	26
11. Դրամական միջոցներ եվ դրանց համարժեքներ	26
12. Կապիտալ եվ պահուստներ.....	26
13. Առևտրային եվ այլ կրեդիտորական պարտքեր.....	27
14. Վարչական ծախսեր.....	27
15. Այլ ծախսեր	27
16. Շահութահարկ.....	28
17. Պարտավորվածություններ.....	29
18. Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում	29
19. Պայմանական դեպքեր	31
20. Կապակցված կողմեր.....	32
21. Հաշվետու ամսաթվից հետո տեղի ունեցած դեպքեր	32

**Կառուցելով
բարեկեցիկ աշխարհ**

Ernst & Young CJSC
1 Northern Ave., office 27
Yerevan, 0001, Armenia
Tel: +374 (10) 500 790
+374 (10) 500 705
Fax: +374 (10) 500 706
www.ey.com/am

«Էրնսթ և Կ Երևան» ՓԲԸ
ՀՀ, ք. Երևան 0001
Հյուսիսային պող. 1, գրասենյակ 27
Հեռ. +374 (10) 500 790
+374 (10) 500 705
Ֆաքս. +374 (10) 500 706

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«ԷֆԱրՎի» Մասրիկ փակ բաժնետիրական ընկերության Բաժնետերերին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ԷֆԱրՎի» Մասրիկ փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ «Ընկերություն») հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականությունների ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Ընկերության ֆինանսական վիճակը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է այս եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀԷՄՍԽ) կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի միջազգային կանոնագրքի (ներառյալ՝ Անկախության Միջազգային Ստանդարտները) (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք), և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀԷՄՍԽ կանոնների: Մենք գտնում ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Այլ հանգամանքներ

Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար աուդիտի են ենթարկվել այլ աուդիտորական ընկերության կողմից, ով վերոնշյալ հաշվետվությունների վերաբերյալ 2020թ. հունիսի 30-ին ներկայացրել է չձևափոխված աուդիտորական կարծիք:

**Կառուցելով
բարեկեցիկ աշխարհ**

Ղեկավարության և Դիտորդ խորհրդի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համակարգի համար, որը, ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և կազմակերպության գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Ընկերությունը, ընդհատել դրա գործունեությունը, կամ երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Դիտորդ խորհուրդը պատասխանատու է Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի նկատմամբ վերահսկողության համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները, ամբողջությամբ վերցրած, զերծ են էական խեղաթյուրումից՝ անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համաձայն իրականացրած աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այս ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- ▶ հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, գեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում:
- ▶ ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- ▶ գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:

- ▶ եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, թե արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է էական կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրակացնում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, երբ այդ բացահայտումները համապատասխան չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա իրադարձություններն ու հանգամանքները կարող են հանգեցնել Ընկերության գործունեության անընդհատության դադարեցմանը.
- ▶ գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքն ու բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Ի թիվս այլ հարցերի, մենք Դիտորդ Խորիդդին հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

«Էրնսթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ
ՀՀ, ք. Երևան

Առողիտի բաժնի գործրնկեր և գլխավոր տնօրեն՝

Lucretia

Էրիկ Հայրապետյան

30 հունիսի, 2021թ.

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

(Հազար ՀՀ դրամ)	Ծան.	2020թ. դեկտեմբերի 31	2019թ. դեկտեմբերի 31
Ակտիվներ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	8	1,170,384	671,899
Այլ ակտիվներ	9	649,257	228,886
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	16	24,824	23,773
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		1,844,464	924,558
Ընթացիկ ակտիվներ			
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	10	55,633	33,812
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	11	412,791	10,664
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		468,424	44,476
Ընդամենը ակտիվներ		2,312,888	969,034
Սեփական կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	12	30,000	6,000
Էմիսիոն եկամուտ	12	2,126,592	441,420
Տեղաբաշխման ենթակա բաժնետիրական կապիտալ	12	–	296,505
Կուտակված վնաս		(113,907)	(104,813)
Ընդամենը սեփական կապիտալ		2,042,685	639,112
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	13	270,203	329,922
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		270,203	329,922
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		2,312,888	969,034

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2021թ. հունիսի 30-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

Տրիստան Հիգեյրո Խիմենես
Գլխավոր տնօրեն

Ֆրանչեսկո Գասպարիսի
Ֆինանսական տնօրեն

**Շահույթի կամ վնասի եվ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
հաշվետվություն**

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

<i>(Հազար ՀՀ դրամ)</i>	<i>Ծան.</i>	<i>2020թ.</i>	<i>2019թ.</i>
Այլ եկամուտ		–	873
Վարչական ծախսեր	14	(25,123)	(75,590)
Այլ ծախսեր	15	(1,770)	(13,902)
Գործառնական վնաս		(26,893)	(88,619)
Արտարժույթով գործարքներից զուտ օգուտ		16,747	1,980
Ֆինանսական ծախսեր		–	(239)
Վնաս նախքան շահութահարկով հարկում		(10,146)	(86,878)
Շահութահարկի գծով փոխհատուցում	16	1,052	16,790
Վնաս և ընդամենը համապարփակ վնաս տարվա համար		(9,094)	(70,088)

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

(Հազար ՀՀ դրամ)	Ծան.	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գրանցման ենթակա բաժնետիրական կապիտալ	Կուտակված վնաս	Ընդամենը
Մնացորդը 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ		4,000	293,880	–	(34,725)	263,155
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար վնաս և ընդամենը համապարփակ վնաս տարվա համար		–	–	–	(70,088)	(70,088)
Գործառնությունները ընկերության սեփականատերերի հետ						
Բաժնետոմսերի թողարկում	12	2,000	147,540	–	–	149,540
Տեղաբաշխման ենթակա բաժնետիրական կապիտալ	12	–	–	296,505	–	296,505
Ընդամենը գործառնություններ ընկերության սեփականատերերի հետ		2,000	147,540	296,505	–	446,045
Մնացորդը 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		6,000	441,420	296,505	(104,813)	639,112
Մնացորդը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ		6,000	441,420	296,505	(104,813)	639,112
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար վնաս և ընդամենը համապարփակ վնաս տարվա համար		–	–	–	(9,094)	(9,094)
Գործառնությունները ընկերության սեփականատերերի հետ						
Բաժնետոմսերի թողարկում	12	24,000	1,685,172	–	–	1,709,172
Տեղաբաշխման ենթակա բաժնետիրական կապիտալի գրանցում	12	–	–	(296,505)	–	(296,505)
Ընդամենը գործառնություններ ընկերության սեփականատերերի հետ		24,000	1,685,172	(296,505)	–	1,412,667
Մնացորդը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		30,000	2,126,592	–	(113,907)	2,042,685

**Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն
2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար**

<i>(Հազար ՀՀ դրամ)</i>	<i>Ծան.</i>	<i>2020թ.</i>	<i>2019թ.</i>
Գործառնական գործունեություն			
Վնաս՝ նախքան հարկումը		(10,146)	(86,878)
Ճշգրտումներ՝			
Ֆինանսական ծախսեր		–	239
Արտարժույթով գործարքներից զուտ օգուտ		(16,747)	(1,980)
Փոփոխություններ՝			
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր		(21,821)	(18,631)
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր		(59,719)	14,515
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր՝ նախքան շահութահարկի և տոկոսների վճարումը		(108,433)	(92,735)
Վճարված շահութահարկ		–	–
Վճարված տոկոսներ		–	(239)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված զուտ դրամական միջոցների հոսքեր		(108,433)	(92,974)
Ներդրումային գործունեություն			
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(498,485)	(337,159)
Ներդրումային գործունեությունում օգտագործված զուտ դրամական միջոցների հոսքեր		(498,485)	(337,159)
Ֆինանսավորման գործունեություն			
Մուտքեր բաժնետոմսերի թողարկումից		1,412,667	149,540
Չգրանցված բաժնետիրական կապիտալ		–	296,505
Կանխավճարված այլ ակտիվներ		(420,371)	(127,381)
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցների հոսքեր		992,296	318,664
Զուտ աճ/նվազում դրամական միջոցներում և դրանց համարժեքներում		385,378	(111,469)
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հունվարի 1-ի դրությամբ		10,664	120,153
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		16,749	1,980
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	11	412,791	10,664

1. Ընդհանուր տեղեկատվություն

(ա) Հայաստանի գործարար միջավայրը

«ԷՖԱՐՎԻ ՄԱՍՐԻԿ» ՓԲԸ-ն (Ընկերություն) իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Ընկերության գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2020թ. սկզբին նոր Կորոնավիրուսային հիվանդություն (COVID-19) սկսեց արագ տարածվել ամբողջ աշխարհով՝ հանգեցնելով Առողջապահության Համաշխարհային Կազմակերպության կողմից 2020թ. մարտ ամսին համաճարակային կարգավիճակի մասին հայտարարմանը: Նոր Կորոնավիրուսային հիվանդության տարածումը կանխելու համար շատ երկրների կողմից ձեռնարկված պատասխան միջոցները հանգեցնում են մի շարք ընկերությունների համար զգալի գործառնական գործունեությունների խափանումների և էական ազդեցություն են ունենում համաշխարհային ֆինանսական շուկաների վրա:

Քանի որ իրավիճակն արագ զարգանում է, այն կարող է զգալի ազդեցություն ունենալ մի շարք ոլորտների շատ ընկերությունների ձեռնարկությունների վրա՝ ներառյալ, բայց չսահմանափակելով ձեռնարկությունների գործունեությունների խափանմանը՝ որպես արտադրության խափանման կամ ձեռնարկությունների փակման, մատակարարման շղթայի ընդհատման, անձնակազմի կարանտինի մեջ գտնվելու, նվազած պահանջարկի և ֆինանսավորման գծով առաջացած դժվարությունների արդյունք: Ավելին, Ընկերությունը կարող է կրել նոր Կորոնավիրուսային հիվանդության անհամեմատ զգալի ազդեցությունը համաշխարհային տնտեսության և խոշոր ֆինանսական շուկաների վրա վերջինիս ունեցած բացասական ազդեցության հետևանքով: Ընկերության վրա նոր Կորոնավիրուսային հիվանդության ազդեցության չափը մեծապես պայմանավորված է աշխարհի և Հայաստանի տնտեսության վրա համաճարակի ազդեցությունների մակարդակով և տևողությամբ:

2020թ. դեկտեմբերի 18-ին Ընկերությունը ֆինանսավորող վարկատուների ՄՖԿ-ի և ՎՋԲ-ի հետ ստորագրել է պարտքի առաջին հատկացմանը նախորդող պայմանների վերաբերյալ ներման գրություն:

Միջին և երկարաժամկետ ֆինանսական պարտավորությունների կատարման կարողությունը կախված է համաճարակային իրադարձության զարգացումներից և Կառավարության քաղաքականությունից: Ընկերության ղեկավարությունն անընդհատ վերահսկում և գնահատում է Կորոնավիրուսային հիվանդության (COVID-19) ազդեցության վերաբերյալ ցանկացած զարգացում:

(բ) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

Ընկերությունը գրանցվել է 2018թ. հուլիսի 2-ին որպես հայկական փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ Հայաստանի Հանրապետության Քաղաքացիական օրենսգրքի համաձայն:

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Գեղարքունիքի մարզ, Մեծ Մասրիկ համայնք, 1-ին փողոց, 12-րդ նրբանցք, թիվ 2:

Ընկերության հիմնական գործունեությունը Գեղարքունիքի մարզում արևային ֆոտովոլտային կայանի կառուցումն է և արևային էներգիայի արտադրություն: Էներգիայի վաճառքի սակագները սահմանվում են Հայաստանի Հանրապետության Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի կողմից: Արտադրված էներգիան վաճառվելու է «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ-ին:

Ներկայումս Ընկերությունը գտնվում է արևային կայանի կառուցման սկզբնական փուլում: Էներգիայի արտադրությունն ակնկալվում է 2022թ-ից:

Ընկերության սեփականատերերն են «ԷՖԱՐՎԻ Լա Պրովիդենսիա Էս. Էլ.» (75%) և «ԷՖԷԼ Սոլար Էս. Էլ.» (25%) ընկերությունները:

Ընկերության վերջնական վերահսկող կողմ «ԷԼԷՋԻ Ղուբալ Էներջի Էնդ Ինվայդմենթ Հոլդինգ Քոմփանի Լիմիթեդ» է, Ջերսի, Նորմանդյան կղզիներ: Վերջնական սեփականատերն է հանդիսանում Մոհամմեդ Աբդուլ Լատիֆ Ջամել և իր ընտանիքը:

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մանրամասները ներկայացված են Ծանոթագրություն 20-ում:

2. Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն:

(բ) Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են պատմական արժեքի հիման վրա:

(գ) Անընդհատության հիմունք

Ներկայումս Ընկերությունը գտնվում է արևային կայանի կառուցման նախապատրաստական փուլում և դեռևս չի սկսել իր գործունեությունը: Ընկերությունն ակնկալում է սկսել արևային էներգիայի արտադրությունը 2022թ-ից: Ղեկավարությունը կարծում է, որ սույն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար անընդհատության սկզբունքի կիրառումն իրատեսական է հետևյալ պատճառներով՝

- ▶ Ծրագրի իրագործումը նախատեսված է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից,
- ▶ ՄՖԿ և ՎՋԵԲ հրապարակայնորեն հայտարարել են ծրագրի ֆինանսավորման հաստատման մասին համապատասխանաբար 2019թ. նոյեմբերի 27-ին և 2019թ. դեկտեմբերի 12-ին և 2020թ. հունիսի 30-ին Ընկերության հետ կնքել են վարկավորման պայմանագիր,
- ▶ 2020թ. ընթացքում բաժնետերերը թողարկել են լրացուցիչ բաժնետիրական կապիտալ, որով հաստատում են Ընկերության գործունեության շարունակականությունը:

3. Գործառնական եվ ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը ՀՀ դրամն է («դրամ»), որը հանդիսանում է Ընկերության գործառնական արժույթը և այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը: Ֆինանսական ամբողջ տեղեկատվությունը ներկայացված է հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ:

4. Գնահատումների եվ դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունից պահանջվում է կատարել մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսերի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և վերջիններիս համար հիմք հանդիսացող ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում կատարվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Իրական արժեքի չափում

Ընկերության հաշվապահական հաշվառման որոշակի դրույթների և բացահայտումների համար պահանջվում է իրական արժեքի չափում ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների համար:

Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելիս՝ Ընկերությունը հնարավորության սահմաններում օգտագործում է դիտարկելի շուկայական տվյալները: Իրական արժեքները դասակարգվում են ըստ իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների՝ հիմք ընդունելով գնահատման մեթոդներում օգտագործված ելակետային տվյալները, ինչպես ներկայացված է ստորև:

- ▶ *Մակարդակ 1.* Սույն ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներ (չճշգրտված):
- ▶ *Մակարդակ 2.* 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող):
- ▶ *Մակարդակ 3.* ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկելի շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

4. Գնահատումների եվ դատողությունների օգտագործում (շարունակություն)

Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)

Եթե ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելու համար օգտագործվող ելակետային տվյալները կարող են դասակարգվել իրական արժեքի հիերարխիայի տարբեր մակարդակների, ապա իրական արժեքի չափումն ամբողջությամբ դասվում է հիերարխիայի այն նույն մակարդակին, որին դասվում են այն ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալները, որոնք նշանակալի են ամբողջությամբ վերցված իրական արժեքի չափման համար:

Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև տեղի ունեցող փոխանցումներն Ընկերությունը ճանաչում է այն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, որի ընթացքում տեղի է ունեցել փոփոխությունը:

Իրական արժեքի չափման ժամանակ կատարված ենթադրությունների վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 7 և 18-ի (ա) կետում:

Այլ Ակտիվներ – Ֆինանսավորում ձեռք բերելու համար կանխավճարներ

Ֆինանսավորում ձեռք բերելու համար կանխավճարները ներկայացնում են Ընկերության ապագա վարկատուների՝ ՄՖԿ և ՎՋԵԲ («վարկատուներ») կողմից կատարված ծախսերը, որոնք վճարվում են Ընկերության կողմից: Այս ծախսերը ներկայացնում են Վարկատուների իրավաբանական խորհրդատուների վճարները: Ընկերությունը կանխավճարները ճանաչել է Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ելնելով այն հանգամանքից, որ Վարկատուների կողմից ֆինանսավորում տրամադրելու հավանականությունը գնահատվում է բարձր: Կանխավճարները պետք է հաշվի առնվեն արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում:

Հետաձգված հարկային ակտիվների վերականգնում

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ընդհանուր առմամբ ճանաչվում են բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այնքանով, որքանով հավանական է, որ հասանելի կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել այդ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները:

Ապագա հարկվող շահույթի և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները, որոնք հասանելի կլինեն, որոշվում են Ընկերության ղեկավարության կողմից հաստատված միջնաժամկետ բիզնես պլանի հիման վրա: Քանի որ բիզնես պլանը հաշվարկվել է ղեկավարության ակնկալիքների հիման վրա, այն ներառում է ենթադրություններ և գնահատումներ, որոնք ղեկավարության կարծիքով հավանական են:

2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունն ունի հաջորդ ժամանակաշրջան տեղափոխված հարկային վնասների մասով 56,101 (2019: 52,232) հազ. դրամ հետաձգված հարկային ակտիվներ: Հարկային կորուստները ներկայացնում են Ընկերության կուտակված վնասները Ընկերության ստեղծման ամսաթվից ի վեր: Ղեկավարությունը կարծում է, որ հետագա ժամանակաշրջան տեղափոխված հարկային կորուստների ամբողջ ծավալը կարող է օգտագործվել այն շահույթից, որը կստացվի 2022 թ.-ից՝ սկսած արևային էլեկտրակայանի շինարարության ավարտից հետո: Համաձայն ՀՀ օրենսդրության՝ Ընկերությունը կարող է հարկային վնասները տեղափոխել հաջորդ հաշվետու ժամանակաշրջաններ հարկային վնասի առաջացմանը հաջորդող հինգ տարիներ ընթացքում:

5. Հրապարակված, սակայն դեռևս չգործող նոր և վերանայված ֆինանսներ

Մի շարք նոր ստանդարտներ գործում են 2020թ. հունվարի 1-ին կամ հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, և թույլատրվում է այդ ստանդարտների վաղաժամ կիրառումը: Այնուամենայնիվ, այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Ընկերությունը վաղաժամ չի կիրառել նոր կամ փոփոխված ստանդարտները, որոնք, ինչպես ակնկալվում է, նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

5. Հրապարակված, սակայն դեռևս չգործող նոր և վերանայված ֆինանսական (շարունակություն)**(ա) Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ և ոչ ընթացիկ (ՀՀՄՍ 1 փոփոխություններ)**

2020 թվականին Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհուրդը (IASB) կատարեց փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ի 69-ից 76-րդ պարբերություններում՝ հստակեցնելու պարտավորությունները որպես ընթացիկ և ոչ ընթացիկ դասակարգելու պահանջները: Փոփոխությունները հստակեցնում են՝

- ▶ Ինչ է նշանակում պարտավորության կատարման հետաձգման իրավունք:
- ▶ Այն, որ պարտավորության կատարման հետաձգման իրավունքը պետք է գոյություն ունենա հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:
- ▶ Այդ դասակարգումը չի ազդում այն հավանականության վրա, որ կազմակերպությունը կօգտագործի իր հետաձգման իրավունքը:
- ▶ Միայն այն դեպքում, եթե փոխարկելի պարտավորության մեջ ներառված ածանցյալ գործիքն ինքնին հանդիսանում է սեփական կապիտալի տարր, ապա պարտավորության պայմանները չեն ազդի դրա դասակարգման վրա:

Փոփոխությունն ուժի մեջ է 2023 թվականի հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար և պետք է կիրառվի հետադարձ ուժով:

Ակնկալվում է, որ փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության վրա:

(բ) Հիմնական միջոցներ, հասույթ մինչ նախատեսված օգտագործումը – ՀՀՄՍ 16-ի փոփոխություններ

2020թ. մայիսին Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհուրդը հրապարակել է «Հիմնական միջոցներ, Հասույթ մինչ նախատեսված օգտագործումը», որն արգելում է կազմակերպություններին հիմնական միջոցի վաճառքից գոյացած հասույթից նվազեցնել այդ հիմնական միջոցների մինչ օգտագործման համար դեկավարների կողմից նախատեսված վայր և վիճակի հասցնելը կատարված ծախսերը: Փոխարենը կազմակերպությունը հիմնական միջոցների վաճառքից հասույթը և դրա ինքնարժեքը ձանաչում է շահույթ կամ վնաս հոդվածում:

Փոփոխությունն ուժի մեջ է 2022 թվականի հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար և հետադարձ ուժով պետք է կիրառվի հիմնական միջոցների նկատմամբ, որոնք օգտագործման համար մատչելի են դարձել կազմակերպության կողմից առաջին անգամ այս փոփոխությունը կիրառելու ամենավաղ ժամանակահատվածի սկզբից կամ դրանից հետո:

Ակնկալվում է, որ փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության վրա:

(գ) Անբարենպաստ պայմանագրեր. Պայմանագրի կատարման ծախսումներ (ՀՀՄՍ 37 փոփոխություններ)

Փոփոխությունները հստակեցնում են, թե որ ծախսումներն է Ընկերությունը ներառում պայմանագրի անբարենպաստ լինելը գնահատելու համար պայմանագրի կատարման ծախսումները որոշելիս: Փոփոխությունները գործում են 2022թ. հունվարի 1-ին կամ հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար՝ փոփոխություններն առաջին անգամ կիրառելու ամսաթվի դրությամբ առկա պայմանագրերի համար: Սկզբնական կիրառման ամսաթվի դրությամբ փոփոխությունների կիրառման կուտակային հետևանքը ձանաչվում է որպես չբաշխված շահույթ կամ սեփական կապիտալի այլ բաղադրիչների սկզբնական մնացորդի ձգորտում՝ ըստ կիրառելիության: Համադրելի տեղեկատվությունը չի վերահաշվարկվում: Ընկերությունը որոշել է, որ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա բոլոր պայմանագրերը կավարտվեն մինչ փոփոխությունների ուժի մեջ մտնելը:

(դ) Ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխում. Փուլ 2 (ՖՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 39, ՖՀՄՍ 7, ՖՀՄՍ 4 և ՖՀՄՍ 16 փոփոխություններ)

Փոփոխություններն անդրադառնում են այն հարցերին, որոնք կարող են ազդեցություն ունենալ ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխման արդյունքում, ներառյալ փոփոխությունների ազդեցությունը պայմանագրային դրամական հոսքերի կամ հեջավորման հարաբերությունների վրա՝ ուղենիշային տոկոսադրույքն այլընտրանքային ուղենիշային տոկոսադրույքով փոխարինելու դեպքում: Փոփոխությունները նախատեսում են ազատում ՖՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 39, ՖՀՄՍ 7, ՖՀՄՍ 4 և ՖՀՄՍ 16 որոշակի պահանջներից, որոնք վերաբերում են.

- ▶ ֆինանսական ակտիվների, ֆինանսական պարտավորությունների և վարձակալության գծով պարտավորությունների հետ կապված պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու հիմքի փոփոխություններին և
- ▶ հեջի հաշվառմանը:

5. Հրապարակված, սակայն դեռեվա չգործող նոր և վերանայված ֆինանսներ (շարունակություն)

(դ) Ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխում. Փուլ 2 (ՖՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 39, ՖՀՄՍ 7, ՖՀՄՍ 4 և ՖՀՄՍ 16 փոփոխություններ) (շարունակություն)

Փոփոխությունները Ընկերությունից կապահանջեն հաշվառել ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության գծով պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու հիմքի փոփոխությունը՝ թարմացնելով ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքն ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխման հետ կապված:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չունի LIBOR դրույքով գրավով ապահովված բանկային վարկեր, որոնք ենթակա են բարեփոխման IBOR դրույքով:

(i) Անցում

Ընկերությունը մտադիր է կիրառել փոփոխությունները 2021թ. հունվարի 1-ից: Փոփոխությունների կիրառումն ազդեցություն չի ունենա 2020թ. կամ նախորդ ժամանակաշրջանների համար ներկայացված գումարների վրա:

(ե) Այլ ստանդարտներ

Ստորև ներկայացված նոր կամ փոփոխված ստանդարտներն ըստ ակնկալիքների նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- ▶ COVID-19 բռնկման հետ հետ կապված զիջումներ վարձակալության գծով (ՖՀՄՍ 16-ի փոփոխություններ).
- ▶ Ֆինանսական հաշվետվությունների հայեցակարգային հիմունքներին հղումներ (ՖՀՄՍ 3-ի փոփոխություններ).
- ▶ ՖՀՄՍ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր» և ՖՀՄՍ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր» փոփոխություններ:

6. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ

Ստորև ներկայացվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

(ա) Հիմնական միջոցներ

(i) Ճանաչում և չափում

Հիմնական միջոցների միավորները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Սկզբնական արժեքը ներառում է ակտիվի ձեռք բերմանն ուղղակի վերագրելի ծախսումները: Սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է նյութերի արժեքը, ուղղակի աշխատուժի գծով ծախսերը, ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած այլ ծախսումները, ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ծախսերը, տեղանքի վերականգնման ծախսերը և կապիտալացված փոխառության ծախսումները: Ձեռքբերված համակարգչային ծրագիրը, որը հանդիսանում է համապատասխան սարքավորման ֆունկցիոնալության անբաժանելի մասը, կապիտալացվում է որպես սարքավորման մաս:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ (հիմնական բաղկացուցիչներ):

Ընկերության հիմնական միջոցները կազմող միավորները հիմնականում վերաբերում են արևային կայանի մշակման և շահագործման հետ կապված կապիտալացված ծախսումներին: Ընկերությունը կապիտալացնում է միայն նախագծերի մշակման ծախսումները, եթե՝

- ▶ ձեռք բերված նախագիծը շնորհիվ է համապատասխան պետական կամ մասնավոր մարմնի կողմից, ուստի նախագծի տնտեսական նպատակահարմարությունը կարելի է հիմնավորված կերպով ապահովել, կամ
- ▶ ձեռք բերված/մշակված այնպիսի նախագծերի դեպքում, որոնց շնորհիվ չի պահանջվում համապատասխան պետական կամ մասնավոր մարմնի կողմից (ոչ պայմանագրային նախագծեր), ծախսումները կապիտալացվում են, եթե արևային կայանի մշակումը, խթանումը և շինարարությունը տնտեսապես շահութաբեր են շուկայական գներով:

6. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ (շարունակություն)

(ա) Հիմնական միջոցներ (շարունակություն)

Արդյունքում, վերը նշված երկու հանգամանքների բացակայության դեպքում, ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Հիմնական միջոցի միավորի օտարումից ստացված շահույթը և վնասը որոշվում են համեմատելով օտարումից ստացված մուտքերը հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքի հետ և ճանաչվում են զուտ հիմունքով «Այլ եկամուտ/Այլ ծախս» հոդվածում՝ շահույթում կամ վնասում:

(ii) Հետագա ծախսումներ

Հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն դեպքում, երբ հավանական է, որ Ընկերություն կիսուս այդ միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները:

Հիմնական միջոցների ամենօրյա սպասարկման ծախսումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ առաջանալով պես:

(iii) Մաշվածություն

Հիմնական միջոցների միավորների մաշվածության հաշվարկը սկսվում է դրանց տեղադրման և շահագործման հանձնելու պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա՝ հանած դրա մնացորդային արժեքը:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցների միավորի յուրաքանչյուր մասի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, քանի որ այս մեթոդն առավել ճիշտ է արտացոլում ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտների օգտագործման մոդելը: Հոլատարածքի գծով մաշվածություն չի հաշվառվում:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ հիմնական միջոցներ են հանդիսանում ընթացիկ շինարարությունը, որի մասով մաշվածություն չի հաշվարկվում մինչև շինարարության ավարտը կամ օգտագործման համար պիտանի լինելու պահը:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում կանխիկ դրամական միջոցները և բանկերում ընթացիկ հաշիվների մնացորդները, որոնց սկզբնական ժամկետայնությունը կազմում է երեք ամիս կամ պակաս:

(գ) Ֆինանսական գործիքներ

Ընկերությունը ճանաչում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ այն դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային պարտավորությունների կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Գործարքի հետ կապված այն ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի և պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը (բացառությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների), համապատասխանաբար ավելացվում կամ նվազեցվում են ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների իրական արժեքից, սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Գործարքի գծով ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների ձեռքբերմանը, անմիջապես ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվների բոլոր կանոնավոր ձեռքբերումները և վաճառքները ճանաչվում և ապաճանաչվում են գործարքի կատարման ամսաթվի դրությամբ: Կանոնավոր ձեռքբերումը և վաճառքը ֆինանսական ակտիվների այն ձեռքբերումները և վաճառքներն են, որոնք պահանջում են ակտիվների մատակարարումը կանոնակարգման կամ շուկայի կողմից սահմանված ժամկետներում:

Բոլոր ճանաչված ֆինանսական ակտիվները այնուհետև գնահատվում են կամ ամորտիզացված արժեքով, կամ իրական արժեքով՝ կախված ֆինանսական ակտիվների դասակարգումից:

6. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ (շարունակություն)

(գ) Ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը

Պարտքային գործիքները, որոնք համապատասխանում են հետևյալ պայմաններին, հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝

- ▶ Ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելում, որի նպատակն է պահպանել ֆինանսական ակտիվները պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի հավաքագրման նպատակով, և
- ▶ Ֆինանսական ակտիվների պայմանագրային պայմանները որոշակի օրերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Հետևյալ պայմաններին համապատասխանող պարտքային գործիքները հետագայում չափվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով՝

- ▶ Ֆինանսական ակտիվը, որը պահվում է բիզնես մոդելում, որի նպատակն է հավաքագրել պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը և վաճառել ֆինանսական ակտիվները, և
- ▶ Ֆինանսական ակտիվների պայմանագրային պայմանները որոշակի օրերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Մնացած բոլոր ֆինանսական ակտիվները հետագայում չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով:

- ▶ Չնայած վերոնշյալին՝ Ընկերությունը ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչման ժամանակ կարող է կատարել չհակադարձվող ընտրություն/դասակարգում՝
- ▶ Ընկերությունը կարող է մշտական հիմունքներով որոշել ներկայացնել այլ համապարփակ եկամուտում սեփական կապիտալի ներդրման իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները՝ որոշակի չափանիշների պահպանման դեպքում, և
- ▶ Ընկերությունը կարող է մշտական հիմունքներով դասակարգել պարտքային գործիքը, որը չափվում է ամորտիզացված արժեքով կամ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով, ինչպես չափվել է շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով, եթե այն վերացնում կամ զգալիորեն նվազեցնում է հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանությունը:

Ամորտիզացված արժեքը և արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդն իրենից ներկայացնում է որոշակի ժամանակաշրջանում պարտքային գործիքի ամորտիզացված արժեքի հաշվարկի և տոկոսային եկամտի բաշխման մեթոդ:

Ֆինանսական ակտիվների համար՝ բացառությամբ վարկային գծով գնված կամ ի սկզբանե արժեզրկված ակտիվների (օրինակ այն ակտիվները, որոնք վարկային գծով արժեզրկված են սկզբնական ճանաչման ժամանակ) արդյունավետ տոկոսադրույքն այն տոկոսադրույքն է, որը ճշգրտորեն գեղջում է ապագա գնահատված կանխիկի ստացումները (ներառյալ բոլոր տեսակի միջնորդավճարները և ստացված կամ վճարված գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, գործարքի հետ կապված ծախսերը և այլ պարզավճարներ կամ գեղջեր)՝ բացառությամբ ակնկալվող վարկային կորուստները պարտքային գործիքի ակնկալվող գործողության ժամանակաշրջանի ողջ ընթացքում, կամ, ըստ անհրաժեշտության, ավելի կարճ ժամանակաշրջանում՝ հասցնելով սկզբնական ճանաչման պահին առկա գուտ հաշվեկշռային արժեքին: Գնված կամ ի սկզբանե արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար վարկային գծով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկվում է՝ գեղջելով ապագա գնահատված դրամական հոսքերը՝ այդ թվում նաև ակնկալվող վարկային կորուստները, մինչև պարտքային գործիքի ամորտիզացված արժեքը սկզբնական ճանաչման ժամանակ:

Ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքը այն գումարն է, որով գնահատվում է ֆինանսական ակտիվը սկզբնական ճանաչման ժամանակ՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կուտակված ամորտիզացիան՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ սկզբնական և ներկա արժեքի միջև ցանկացած տարբերության դեպքում՝ ճշգրտված ցանկացած կորստի գծով պահուստի չափով: Ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքն է նախքան ցանկացած կորստի գծով պահուստի ճշգրտումը:

6. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ (շարունակություն)

(գ) Ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)

Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը պարտքային գործիքների համար, որոնք այնուհետև չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով: Ֆինանսական ակտիվների համար՝ բացառությամբ գնված կամ ի սկզբանե արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների, տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի համար՝ բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների, որոնք այնուհետև արժեզրկվում են (տես ստորև): Հետագայում արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է արդյունավետ տոկոսադրույքի կիրառմամբ՝ ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի մասով: Եթե հետագա հաշվետու ժամանակաշրջաններում արժեզրկված ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը բարելավվում է այնքան, որ ֆինանսական ակտիվն այլևս չի հանդիսանում արժեզրկված, տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի գծով:

Գնված կամ ի սկզբանե արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար Ընկերությունը ճանաչում է տոկոսային եկամուտ՝ կիրառելով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ ֆինանսական ակտիվի՝ սկզբնական ճանաչման ժամանակ ամորտիզացված արժեքի գծով: Այս հաշվարկը չի վերադարձվում համախառն հիմունքով, նույնիսկ եթե ֆինանսական ակտիվի վարկային ռիսկը հետագայում բարելավվում է այնքան, որ ֆինանսական ակտիվը այլևս չի արժեզրկվում:

Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և ներառված է «ֆինանսական եկամուտ-տոկոսային եկամուտ» հոդվածում:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Ընկերությունը ճանաչում է ակնկալվող վարկային կորուստներ պարտքային արժեթղթերում ներդրումների գծով, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով և առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով: Ակնկալվող վարկային կորուստների գումարը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ համապատասխան ֆինանսական գործիքի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած պարտքային ռիսկի փոփոխություններն արտացոլելու համար:

Ընկերությունը մշտապես ճանաչում է ամբողջական ԱՎԿ (ակնկալվող վարկային կորուստներ)՝ առևտրային դեբիտորական պարտքերի, պայմանագրային ակտիվների և վարձակալական դեբիտորական պարտքերի գծով: Այս ֆինանսական ակտիվների ակնկալվող վարկային կորուստները գնահատվում են պահուստի մատրիցայի կիրառմամբ՝ հիմք ընդունելով Ընկերության վարկային կորստի պատմական փորձը, որը ճշգրտված է պարտապանների նկատմամբ կիրառվող հատուկ գործոնների մասով, ինչպես նաև ընդհանուր տնտեսական դրության և հաշվետու ժամանակաշրջանի պայմանների և ընթացիկ և կանխատեսվող ուղղությունների գնահատումը, այդ թվում նաև ժամանակի մեջ դրամի արժեքը, անհրաժեշտության դեպքում:

Բոլոր այլ ֆինանսական գործիքների համար Ընկերությունը ճանաչում է ամբողջական ԱՎԿ, երբ սկզբնական ճանաչումից ի վեր նկատվել է վարկային ռիսկի զգալի աճ: Այնուամենայնիվ, եթե ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն չի աճել սկզբնական ճանաչումից ի վեր, խումբը չափում է ֆինանսական գործիքի մասով կորստի գծով պահուստը 12-ամսյա ԱՎԿ-ի չափով:

Ամբողջական ԱՎԿ-ները իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող վարկային կորուստներ, որոնք հանգեցնում են բոլոր հնարավոր դեֆոլտային իրադարձություններին՝ ֆինանսական գործիքի գործողության ժամկետի ընթացքում: Ի հակադրություն, 12-ամսյա ԱՎԿ-ն ներկայացնում է գումար, որը հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո 12 ամսվա ընթացքում կարող է հանգեցնել ֆինանսական գործիքի հավանական դեֆոլտային իրադարձությունների:

(i) Վարկային ռիսկի նշանակալի աճ

Սկզբնական ճանաչումից ի վեր ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկի նշանակալի աճի գնահատման նպատակով Ընկերությունը համեմատում է ֆինանսական գործիքի դեֆոլտի ռիսկը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ֆինանսական գործիքի տեղի ունեցած դեֆոլտի ռիսկը գործիքի սկզբնական ճանաչման ամսաթվի դրությամբ: Այս գնահատումը կատարելիս Ընկերությունը հաշվի է առնում որակական և քանակական տեղեկությունները, որոնք ողջամիտ և հիմնավորված են, ներառյալ փորձը և կանխատեսումները՝ առանց անհարկի ծախսերի կամ ջանքերի:

Կանխատեսումները ներառում են այն ոլորտների ապագա հեռանկարները, որտեղ գործում են Ընկերության պարտապանները. տեղեկություններ, ստացված տնտեսական փորձագետների զեկույցներից, ֆինանսական վերլուծաբաններից, պետական մարմիններից և այլ նմանատիպ կազմակերպություններից, ինչպես նաև փաստացի և կանխատեսվող տնտեսական տեղեկությունների ներքին և արտաքին տարբեր աղբյուրներ, որոնք վերաբերում են Ընկերության հիմնական գործունեությանը:

6. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ (շարունակություն)

(գ) Ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)

Մասնավորապես, սկզբնական ճանաչումից ի վեր վարկային ռիսկի նշանակալի աճը գնահատելիս հաշվի է առնվում հետևյալ տեղեկատվությունը՝

- ▶ Ֆինանսական գործիքի արտաքին (առկայության դեպքում) կամ ներքին վարկանիշի փաստացի կամ ակնկալվող նշանակալի վատթարացում;
- ▶ Որոշակի ֆինանսական գործիքի մասով վարկային ռիսկի արտաքին շուկայական ցուցանիշի նշանակալի վատթարացում, օր.՝ վարկային սփրեդի նշանակալի աճ, պարտապանի համար վարկային դեֆոլտի սվոփ գներ, ինչպես նաև ֆինանսական ակտիվի գործողության տևողությունը կամ այն մակարդակը, որքանով որ ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը ցածր է դրա ամորտիզացված արժեքից;
- ▶ Բիզնես, ֆինանսական կամ տնտեսական պայմանների առկա կամ կանխատեսվող անբարենպաստ փոփոխություններ, որոնք կարող են հանգեցնել պարտապանի՝ իր վճարման պարտականությունները կատարելու ունակության նշանակալի նվազեցման;
- ▶ պարտապանի գործունեության արդյունքների փաստացի կամ ակնկալվող նշանակալի վատթարացում;
- ▶ նույն պարտապանի այլ ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկի նշանակալի աճ; և
- ▶ պարտապանի կանոնակարգող, տնտեսական կամ տեխնոլոգիական միջավայրերի փաստացի և ակնկալվող անբարենպաստ փոփոխություններ, ինչը կարող է հանգեցնել պարտապանի՝ իր վճարման պարտականությունները կատարելու ունակության նշանակալի նվազեցման:

Անկախ վերոնշյալ գնահատման արդյունքից, Ընկերությունը ենթադրում է, որ ֆինանսական ակտիվի վարկային ռիսկը նշանակալի աճել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, երբ պայմանագրային վճարումները ավելի քան 30 օր ժամկետանց են, եթե միայն Ընկերությունը չունի ողջամիտ և հիմնավորված տեղեկատվություն, որը հակառակն է ներկայացնում:

Զնայած վերոնշյալին, Ընկերությունը ենթադրում է, որ ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն չի աճել սկզբնական ճանաչումից ի վեր, եթե հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքը սահմանվել է որպես վարկային ցածր ռիսկ ունեցող: Ֆինանսական գործիքը սահմանվում է որպես վարկային ցածր ռիսկ ունեցող, եթե՝

1. ֆինանսական գործիքը ունի դեֆոլտի ցածր ռիսկ;
2. պարտապանն ունի նշանակալի կարողություն կատարելու դրամական միջոցների գծով պայմանագրային պարտավորությունները առաջիկայում; և
3. երկարաժամկետ կտրվածքով տնտեսական և բիզնես պայմանների անբարենպաստ փոփոխությունները կարող են, բայց ոչ պարտադիր, նվազեցնել պարտապանի կարողությունը կատարել իր պայմանագրային պարտավորությունները դրամական հոսքերի գծով:

Ընկերությունը ենթադրում է, որ ֆինանսական ակտիվն ունի վարկային ցածր ռիսկ, երբ ակտիվն ունի «ներդրումային դաս» արտաքին վարկանիշ՝ համաձայն ընդունված սահմանման, կամ արտաքին վարկանիշի բացակայության դեպքում, ակտիվն ունի «գործող» ներքին վարկանիշը: «Գործող» նշանակում է, որ գործընկերն ունի կայուն ֆինանսական վիճակ և չկան ժամկետանց գումարներ:

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի մասով Ընկերությունը մշտական հիմունքներով պարտավորության կողմ դառնալու ամսաթիվ է համարվում սկզբնական ճանաչման ամսաթիվը ֆինանսական գործիքի արժեզրկման գնահատման նպատակով: Սկզբնական ճանաչումից ի վեր ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրի վարկային ռիսկի նշանակալի աճի գնահատման նպատակով Ընկերությունը հաշվի է առնում ռիսկի այնպիսի փոփոխություններ, որ պարտապանը չի կարողանա կատարել պայմանագրային պարտավորությունները:

Ընկերությունը կանոնավոր կերպով վերահսկում է վարկային ռիսկի նշանակալի աճի չափանիշների արդյունավետությունը և, անհրաժեշտության դեպքում, վերանայում է այդ չափանիշները, համոզվելու համար, որ չափանիշները կարող են բացահայտել վարկային ռիսկի նշանակալի աճ՝ նախքան գումարի ժամկետանց դառնալը:

6. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ (շարունակություն)

(գ) Ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)

Դեֆոլտի սահմանումը

Ընկերությունը ներքին վարկային ռիսկի կառավարման նպատակով հետևյալ իրադարձությունները համարում է որպես դեֆոլտի իրադարձություն, քանի որ պատմական փորձը ցույց է տալիս, որ ֆինանսական ակտիվները, որոնք համապատասխանում են հետևյալ չափանիշներից որևէ մեկին, սովորաբար, ենթակա չեն հավաքագրման՝

- ▶ երբ պարտապանը խախտել է պայմանագրային պահանջները, կամ
- ▶ ներքին կամ արտաքին աղբյուրներից ստացված տեղեկատվության համաձայն, պարտապանը ի վիճակի չի լինի կատարել վճարման պարտավորությունները պարտատերերի, այդ թվում՝ Ընկերության նկատմամբ ամբողջությամբ (հաշվի չառնելով խմբի կողմից պահվող ցանկացած գրավ):

Անկախ վերոնշյալ վերլուծությունից Ընկերությունը համարում է, դեֆոլտ տեղի է ունեցել այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվը ավելի, քան 90 օր ժամկետանց է, եթե միայն Ընկերությունը չունի ողջամիտ և հիմնավորված տեղեկատվություն, որը հաստատում է, որ դեֆոլտի որոշման այլ չափանիշը ավելի տեղին է:

Վարկային տեսանկյունից արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը «վարկային տեսանկյունից արժեզրկվում է» այն ժամանակ, երբ տեղի են ունենում ֆինանսական ակտիվի համար ակնկալվող հետագա կանխիկ դրամական հոսքերի վրա շրջադարձային ազդեցություն ունեցող մեկ կամ ավելի իրադարձություններ: Վարկային տեսանկյունից արժեզրկման վկայությունը ներառում է հետևյալ դեպքերի վերաբերյալ դիտարկվող տվյալները՝

- ▶ Փոխառուի կամ թողարկողի զգալի ֆինանսական դժվարությունները;
- ▶ Պայմանագրի խախտումը, մասնավորապես ուշացումը կամ չկատարումը.
- ▶ Վարկատուն վարկառուի՝ տնտեսական կամ պայմանագրային պատճառների արդյունքում առաջացած ֆինանսական վիճակի վատթարացման դեպքում վերանայում է վարկավորման պայմանները, որը հակառակ դեպքում չէր դիտարկի;
- ▶ Ֆինանսական դժվարությունների արդյունքում տվյալ ֆինանսական ակտիվի գծով ակտիվ շուկայի անհետացումը; կամ
- ▶ հավանական է, որ վարկատուն կարող է սկսել սնանկացման կամ այլ ֆինանսական վերակազմակերպման գործընթաց:

Ղուրսգրման քաղաքականություն

Ընկերությունը դուրս է գրում ֆինանսական ակտիվը, երբ առկա է տեղեկատվություն այն մասին, որ պարտապանը գտնվում է ծանր ֆինանսական վիճակում և գոյություն չունի վճարման պարտականությունների կատարման իրատեսական հեռանկար, այսինքն, երբ պարտապանը սկսել է լուծարման կամ սնանկացման գործընթացը, կամ, առևտրային դեբիտորական պարտքերի դեպքում, երբ գումարը ժամկետանց է ավելի, քան երկու տարի, կախված այն բանից, թե ինչն է տեղի ունեցել ավելի շուտ: Ղուրսգրված ֆինանսական ակտիվները դեռևս կարող են ենթակա լինել հարկադիր գործողությունների՝ Ընկերության՝ գումարների հավաքագրման ընթացակարգերի շրջանակում՝ հաշվի առնելով, անհրաժեշտության դեպքում, իրավաբանական խորհրդատվությունը: Ընկերության հարկադիր գործողությունների արդյունքում հավաքագրված գումարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Ակնկալվող վարկային կորուստների չափումը և ճանաչումը

Ակնկալվող վարկային կորուստների չափումը դեֆոլտի հավանականության, դեֆոլտից առաջացած վնասի (այսինքն՝ դեֆոլտի առկայության դեպքում վնասի մեծություն) և դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքի գործառնություն է: Դեֆոլտի հավանականության և դեֆոլտից առաջացած վնասի գնահատումը հիմնված է պատմական տվյալների վրա՝ ճշգրտված կանխատեսումների մասով, ինչպես նկարագրված է վերևում: Ինչ վերաբերում է դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքին, ֆինանսական ակտիվի մասով, այն ներկայացված է ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի մասով այն ներառում է գումար, նվազեցված հաշվետու ամսաթի դրությամբ, ինչպես նաև, այլ հավելյալ գումարներ, որոնք, ինչպես ակնկալվում է, կնվազեցվեն ապագայում դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ, որը սահմանվել է պատմական միտումների հիման վրա, պարտապանի ապագա որոշակի ֆինանսական կարիքների խմբի պատկերացումների և այլ համապատասխան կանխատեսումների հիման վրա:

Ֆինանսական ակտիվների մասով ակնկալվող վարկային կորուստը գնահատվում է որպես տարբերություն պայմանագրով նախատեսված, Ընկերությանը վճարման ենթակա բոլոր պայմանագրային դրամական հոսքերի և բոլոր դրամական հոսքերի միջև, որոնք Ընկերությունն ակնկալում է ստանալ՝ զեղչված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույթով:

6. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ (շարունակություն)

(գ) Ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)

Եթե Ընկերությունը ֆինանսական գործիքի մասով կորստի գծով պահուստը չափել է ամբողջական ԱՎԿ-ին համարժեք գումարով նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանում, բայց ընթացիկ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ որոշել է, որ ամբողջական ԱՎԿ-ի պայմանները այլևս չեն պահպանվում, Ընկերությունը չափում է կորստի գծով պահուստը 12-ամսյա ԱՎԿ-ին համարժեք գումարով ընթացիկ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց նկատմամբ կիրառվել է պարզեցված մոտեցում:

Ընկերությունը ճանաչում է արժեզրկման գծով օգուտը կամ վնասը շահույթում կամ վնասում բոլոր ֆինանսական գործիքների համար՝ կորստի գծով պահուստի գումարի միջոցով իրենց հաշվեկշռային արժեքի համապատասխան ճշգրտմամբ, բացառությամբ պարտքային գործիքներում ներդրումների, որոնք չափվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով, որոնց մասով կորստի գծով պահուստը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում և կուտակվում է ներդրումների վերագնահատման պահուստում, և չի նվազեցնում ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչում

Ընկերությունն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվները, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ երրորդ կողմին է փոխանցվում ֆինանսական ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների նկատմամբ իրավունքը: Եթե Ընկերությունը չի փոխանցում և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերը և հատույցները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա Ընկերությունը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը, ինչպես նաև դրա հետ կապված պարտավորությունը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ: Եթե Ընկերությունը պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերը և հատույցները, ապա Խումբը պետք է շարունակի ճանաչել ֆինանսական ակտիվը, ինչպես նաև ստացված հատույցի դիմաց գրավադրված փոխառությունը:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչելիս ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և ստացված և ստացման ենթակա հատուցումների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Ի հավելում, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային գործիքում ներդրումները ապաճանաչելիս կուտակային օգուտը/վնասը, նախկինում կուտակված ներդրումների վերագնահատման պահուստում, վերադասակարգվում են շահույթում կամ վնասում: Եվ, հակառակը, Ընկերության ընտրությամբ սկզբնական ճանաչման ժամանակ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող բաժնային գործիքներում ներդրումները ապաճանաչելիս կուտակված օգուտը/վնասը, նախկինում կուտակված ներդրումների վերագնահատման պահուստում, չի վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում, այլ տեղափոխվում է չբաշխված շահույթ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են հետագայում ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով:

Այնուամենայնիվ, ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք առաջանում են այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը ենթակա չէ ապաճանաչման կամ կիրառվում է շարունակական ներգրավման մոտեցում, և Ընկերության կողմից տրամադրված ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը չափվում են ստորև ներկայացված հատուկ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն:

Հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք (i) չեն հանդիսանում պայմանական վճարում, որը կարող է վճարվել ձեռք բերողի կողմից՝ որպես բիզնեսի միավորման մաս, (ii) չեն հանդիսանում վաճառքի համար պահվող, կամ (iii) չեն դասակարգվում որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, ապա հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը իրենից ներկայացնում է որոշակի ժամանակահատվածում ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքի և տոկոսային ծախսի տեղաբաշխման հաշվարկի մեթոդ: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն տոկոսադրույքն է, որը ճշգրտորեն զեղչում է ապագա գնահատված կանխիկ վճարումները (ներառյալ բոլոր տեսակի միջնորդավճարները և ստացված կամ վճարված գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, գործարքի հետ կապված ծախսերը և այլ պարգևավճարներ կամ զեղչեր) ֆինանսական պարտավորության ակնկալվող գործողության ժամանակահատվածի ողջ ընթացքում, կամ (ըստ անհրաժեշտության) ավելի կարճ ժամանակահատվածում՝ հասցնելով ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքին:

6. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ (շարունակություն)

(գ) Ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)

Ֆինանսական վիճակի հաշվետվությունում նկարագրված այլ ակտիվների մասով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը կիրառելիս՝ կազմակերպությունը ճանաչում է վճարներ, որոնք հանդիսանում են ֆինանսական գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժան մաս: Ֆինանսական ծառայությունների համար վճարների նկարագրությունը չի կարող հատկորոշել մատուցվող ծառայությունների բնույթը և էությունը: Ֆինանսական գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժան մաս կազմող վճարները հանդիսանում են արդյունավետ տոկոսադրույքի ձգարում, եթե ֆինանսական գործիքը չի չափվում իրական արժեքով և իրական արժեքի փոփոխությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Այս դեպքերում վճարները ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս, երբ գործիքը սկզբնապես ճանաչվում է:

Ֆինանսական գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժան մաս կազմող վճարները ներառում են՝

- ա. Ֆինանսական ակտիվի ստեղծման կամ ձեռքբերման մասով կազմակերպությունից ստացվող սկզբնական վճարներ: Նման վճարները ներառում են այնպիսի գործունեությունների հատուցում, ինչպիսին են վարկառուների ֆինանսական վիճակի գնահատումը, երաշխիքների գնահատումը, գրավի և այլ երաշխիքների կարգավորումները, գործիքի պայմանների համաձայնեցումը, փաստաթղթավորման պատրաստելը և մշակելը և գործարքը ավարտին հասցնելը: Այս վճարները հանդիսանում են ֆինանսական գործիքի ներգրավման անբաժան մասը:
- բ. Վարկի ձևակերպման համար կազմակերպությունից ստացվող պարտավորության վճարներ, երբ վարկի պարտավորությունը չի չափվում իրական արժեքով և հավանական է, որ կազմակերպությունը կկնքի որոշակի վարկավորման պայմանագիր: Այս վճարները հանդիսանում են հատուցումներ ֆինանսական գործիքի ձեռքբերման ընթացքում ներգրավվածության դիմաց: Եթե պարտավորության կատարման ժամկետը լրանում է մինչև կազմակերպության կողմից վարկի ձևակերպումը, վճարը ճանաչվում է որպես ժամկետի ավարտից հետո ստացված եկամուտ:
- գ. Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների թողարկման համար վճարվող սկզբնական վճարներ: Այս վճարները հանդիսանում են ֆինանսական պարտավորության ներգրավվածության անբաժան մաս: Կազմակերպությունը ճանաչում է վճարներ և ծախսեր սկզբնական վճարներից և գործարքային ծախսերից, որոնք ֆինանսական պարտավորության համար արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժան մասն են կազմում ծառայությունների մատուցման իրավունքի մասով՝ ինչպես օրինակ ներդրումների կառավարման ծառայությունները:

Ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչումը

Ընկերությունն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունները միայն այն ժամանակ, երբ Ընկերության պարտականությունները մարվում են, չեղյալ են համարվում կամ ուժը կորցնում են: Ապաճանաչված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված ու վճարվելիք հատուցման տարբերությունը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքում:

Երբ միևնույն փոխատուի հանդեպ ունեցած ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է այլ ֆինանսական պարտավորությամբ, որի պայմաններն էականորեն տարբերվում են նախորդից, կամ եթե տեղի է ունեցել առկա պարտավորության պայմանների էական փոփոխություն, ապա նմանատիպ փոխանակումը կամ փոփոխությունը ճանաչվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում և նոր պարտավորության ճանաչում: Նմանապես, Ընկերությունը հաշվի է առնում գոյություն ունեցող պարտավորության պայմանների կամ դրա մի մասի նշանակալի փոփոխությունը որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր պարտավորության ճանաչում: Ենթադրվում է, որ պայմանագրային պայմանները զգալիորեն տարբերվում են այն դեպքում, երբ նոր պայմաններով դրամական միջոցների հոսքերի զեղչված ներկա արժեքը (ներառյալ վճարված գումարները, հանած յուրաքանչյուր վճար, ստացված և զեղչված՝ օգտագործելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը) առնվազն 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացորդային դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքից: Եթե փոփոխությունը էական չէ, ապա նախքան փոփոխությունը պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և փոփոխությունից հետո դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում որպես այլ օգուտներում կամ վնասներում հոդվածում փոփոխության օգուտ կամ վնաս:

(դ) Բաժնետիրական կապիտալ

Հասարակ բաժնետոմսեր

Հասարակ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Հասարակ բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսումները ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ առանց հարկերի:

6. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ (շարունակություն)

(դ) Բաժնետիրական կապիտալ (շարունակություն)

Արտոնյալ բաժնետոմսեր

Արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերը չունեն վերափոխման կամ հետգնման իրավունք, բայց ունեն տարեկան շահաբաժինի ստացման իրավունք՝ մեկ բաժնետոմսի դիմաց առավելագույնը 1 դրամ գումարի չափով: Եթե շահաբաժին չի վճարվում, արտոնյալ բաժնետոմսերը ծայնի իրավունք են տալիս մինչև բաժնետերերի հաջորդ տարեկան ժողովը: Սակայն, շահաբաժինը կուտակային չէ: Արտոնյալ բաժնետոմսերը նաև ձայնի իրավունք են տալիս այն հարցերի վերաբերյալ, որոնք ազդում են արտոնյալ բաժնետերերի շահերի վրա՝ ներառյալ ընկերության վերակազմակերպումը և լուծարումը:

Լուծարման դեպքում արտոնյալ բաժնետերերը առաջինն են ստանում հայտարարագրված չվճարված շահաբաժինները և արտոնյալ բաժնետոմսերի անվանական արժեքը: Այնուհետև բոլոր բաժնետերերը՝ հասարակ և արտոնյալ, հավասարապես մասնակցում են մնացած ակտիվների բաշխմանը:

(ե) Ֆինանսական եկամուտ և ծախսեր

Ընկերության ֆինանսական եկամուտը և ֆինանսական ծախսերը ներառում են.

- ▶ տոկոսային եկամուտը,
- ▶ տոկոսային ծախսերը,

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ձանաչվում են կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը:

«Արդյունավետ տոկոսադրույթը» այն դրույթն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները գեղչում է մինչև:

- ▶ ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը, կամ
- ▶ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքը:

Տոկոսային եկամտի կամ ծախսի հաշվարկի ժամանակ արդյունավետ տոկոսադրույթը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի (եթե ակտիվն արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Սկզբնական ձանաչումից հետո արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվը դադարում է արժեզրկված լինելուց, հաշվարկը կրկին իրականացվում է համախառն հիմունքով:

(զ) Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով իրականացվող գործարքները փոխարկվում են Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների գծով արտարժույթով իրականացված գործարքներից շահույթը կամ վնասը հանդիսանում է հաշվետու տարվա սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, արդյունավետ տոկոսադրույթով և ժամանակաշրջանի ընթացքում վճարումներով ճշգրտված ամորտիզացված արժեքի և արտարժույթով արտահայտված ու հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով փոխարկված ամորտիզացված արժեքի տարբերությունը:

Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային միավորները, որոնք չափվում են իրական արժեքով, վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող, արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային միավորները չեն վերափոխարկվում:

Դրամային միավորների հաշվարկների գծով և իրական արժեքով չափվող ոչ դրամային միավորների վերափոխարկումից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ներառվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ ոչ դրամային միավորների վերափոխարկումից առաջացող այն տարբերությունների, որոնց գծով շահույթը կամ վնասը ձանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում: Այս ոչ դրամային միավորների համար շահույթի կամ վնասի փոխարկման բաղադրիչը նույնպես ձանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

6. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ (շարունակություն)

(գ) Արտարժույթով գործարքներ (շարունակություն)

Արտարժույթով իրականացված գործարքներից շահույթը կամ վնասը ներկայացվում են զուտ հիմունքով, կամ որպես ֆինանսական եկամուտ, կամ որպես ֆինանսական ծախս, կախված արտարժույթի տեղաշարժերի զուտ շահույթի կամ զուտ վնասի դիրքում լինելու հանգամանքից:

Հայաստանի Կենտրոնական բանկի (ԿԲ) պաշտոնական փոխարժեքները ներկայացված են Ծանոթագրություն 18 (բ) (iii) կետում:

(ե) Հաշվեգրումներ

Պարտավորությունները ճանաչվում են ապագայում ապրանքների/ծառայությունների դիմաց վճարվելիք գումարների համար, երբ ապրանքների հետ կապված ռիսկերը և հատուցումները փոխանցվում են Ընկերությանը, կամ ծառայությունները ստացվում են, անկախ Ընկերությանը դրանց համար հաշիվ ներկայացնելու հանգամանքից:

(ը) Աշխատակիցների հատուցումներ

Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ

Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով պարտականությունները չափվում են առանց զեղչման և ծախսագրվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելուց հետո: Պարտավորությունը ճանաչվում է այն գումարի չափով, որն ակնկալվում է վճարել որպես կարճաժամկետ դրամական միջոցների տեսքով պարգևավճար, եթե Ընկերությունն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն այդ գումարը վճարել որպես անցյալ ծառայության արդյունք կամ կարող է արժանահավատորեն գնահատել պարտականությունը:

(թ) Հարկում

Շահութահարկ

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Այն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված տարրերին:

Ընթացիկ հարկը տարվա հարկվող շահույթի կամ վնասի գծով վճարման կամ ստացման ենթակա հարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է կիրառելով հարկերի այն դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ներառում է նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկը չի ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք առաջանում են ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման հետ կապված այն գործարքում, որը չի հանդիսանում ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում և որը ազդեցություն չունի հաշվապահական կամ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվը ճանաչվում է չօգտագործված հարկային վնասների, հարկային արտոնությունների և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այնքանով, որքանով հավանական չէ, որ հարկային օգուտը կիրացվի:

Հետաձգված հարկի գումարը չափվում է՝ կիրառելով հարկի այն դրույթները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկի չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կարող են առաջանալ, եթե Ընկերությունը կիրառի այն մոտեցումը, որով ակնկալվում է վերականգնել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

6. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ (շարունակություն)

(թ) Հարկում (շարունակություն)

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, եթե Ընկերությունն ունի ընթացիկ հարկային ակտիվներն ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և հետաձգված հարկային ակտիվներն ու հետաձգված հարկային պարտավորությունները վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից նույն հարկատուից կամ տարբեր հարկատուներից, սակայն Ընկերությունը մտադիր է հարկային պարտավորությունները մարել և հարկային ակտիվներն իրացնել զուտ հիմունքով կամ միաժամանակ իրացնել հարկային ակտիվներն ու մարել հարկային պարտավորությունները:

(ժ) Շրջակա միջավայրի պահպանության գծով ակտիվների և պարտավորություններ

Շրջակա միջավայրի պահպանության գծով ակտիվներ են համարվում Ընկերության գործունեության ընթացքում տևական հիմունքով օգտագործվող ակտիվները, որոնց հիմնական նպատակն է նվազագույնի հասցնել շրջակա միջավայրի վրա ազդեցությունը, պահպանել և բարելավել շրջակա միջավայրը, այդ թվում՝ նազեցնել կամ վերացնել ապագա աղտոտումը:

Իր բնույթից ելնելով Ընկերության գործունեությունն էական ազդեցություն չունի շրջակա միջավայրի վրա: Իր գործունեության տեսանկյունից Ընկերությունը շրջակա միջավայրի պահպանության հետ կապված պարտավորություններ, ծախսեր, ակտիվներ, պահուստներ կամ պայմանական պարտավորություններ, որոնք կարող են էական նշանակություն ունենալ սեփական կապիտալի, ֆինանսական վիճակի կամ արդյունքների առումով: Այդ իսկ պատճառով, ֆինանսական հաշվետվություններին կից այս ծանոթագրությունները չեն ներառում առանձին բացահայտումներ շրջակա միջավայրի պահպանության հարցերի հետ կապված:

(ի) Կապակցված կողմեր և կապակցված կողմերի հետ գործարքներ

Խմբի ընկերությունների միջև գործարքները, բացառությամբ միաձուլումների, նոր դուստր կազմակերպությունների ստեղծման և ոչ դրամային բիզնես ներդրումների հետ կապված գործարքների, ճանաչվում են տրված կամ ստացված հատուցման իրական արժեքով: Այս արժեքի և համաձայնեցված գումարի միջև տարբերությունը գրանցվում է գործարքի հիմքում ընկած տնտեսական էության համաձայն:

7. Պետական շնորհ

Պետական շնորհը սկզբնապես ճանաչվում է որպես հետաձգված եկամուտ իրական արժեքով, երբ կա հիմնավոր հավաստիացում, որ շնորհը ստացվելու է և որ Ընկերությունը կատարելու է դրան կցված պայմանները, և այնուհետև ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում որպես այլ եկամուտ սխտեմատիկ հիմունքով ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում:

Ընկերության կողմից ներդրումային ծրագրի իրականացման նպատակով Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունն ընդունել է թիվ 173-Ա որոշումը, համաձայն որի 2018թ. հուլիսի 24-ին Հայաստանի վերականգնվող ռեսուրսների և էներգախնայողության հիմնադրամը Ընկերությանն է տրամադրել Մեծ Մասրիկ համայնքում գտնվող 97.3409 հա տարածքով հողատարածքը: Ներդրումային ծրագիրը կիրականացվի 20 տարի ժամկետով (ևս 10 տարի երկարաձգելու հնարավորությամբ)՝ սկսած կայանի կառուցումից (համապատասխանում է էներգիայի արտադրության լիցենզիայի ժամկետին), որից հետո Ընկերությունը պետք է վերադարձնի հողատարածքը:

Փոխանցված հողատարածքի գծով իրավունքները ճանաչվել են որպես ակտիվներին վերաբերող պետական շնորհ: Շնորհը ներկայացվում է զուտ հիմունքով՝ նվազեցնելով շնորհը ակտիվի հաշվեկշռային արժեքից:

Հաշվի առնելով նմանատիպ հողատարածքների (գտնվելու վայրը, չափը, օգտագործման նպատակը) հետ կապված գործարքների բացակայությունը՝ հնարավոր չէր գնահատել հողի օգտագործման իրավունքի իրական արժեքը շուկայական գնի հիման վրա: Այդ իսկ պատճառով, որպես լավագույն մոտավոր արժեք դիտարկվել էր հողի կադաստրային արժեքը և համայնքում վարձակալության համար կիրառվող միջին վարձավճարը: Համայնքի կողմից տրամադրված տեղեկատվության համաձայն՝ հողատարածքի վարձավճարը, որպես կանոն, կազմում է կադաստրային արժեքի 1-10% (գյուղատնտեսական նշանակության հողատարածքի վարձակալություն): Ընդհանուր առմամբ, 1-10%-ը ոլորտում կիրառվող ընդհանուր մոտեցումն է: Այսպիսով, կադաստրային արժեքի 5%-ը տարեկան վերցվել է որպես միջին: Չեղջման տոկոսադրույք վերցվել է 9.2%, որպես միջին երկարաժամկետ շուկայական տոկոսադրույք:

7. Պետական շնորհի (շարունակություն)

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված են տեղեկատվություն այն մասին, թե ինչպես են որոշվում Պետական շնորհի իրական արժեքները (մասնավորապես՝ գնահատման տեխնիկան(ներ)ը և օգտագործված մուտքերը):

	<i>Իրական արժեք</i>		<i>Իրական արժեքի հիերարխիա</i>	<i>Գնահատման տեխնիկան և ելակետային տվյալներ</i>	<i>Էական ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ</i>	<i>Ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալների հարաբերակցությունը իրական արժեքին</i>
	<i>2019թ. Ղեկտենքերի 31</i>	<i>2020թ. Ղեկտենքերի 31</i>				
Պետական շնորհի	21,263	19,100	Մակարդակ 3	Պետական շնորհի գնահատման համար չկա ակտիվ շուկա, և գնահատման ոչ մի մեթոդ չի կարող կիրառվել դիտարկելի ելակետային տվյալների բացակայության պատճառով:	Տարեկան վարձավճարների միջին փոխարժեքը, գեղջման միջին շուկայական փոխարժեքը:	Որքան բարձր է տարեկան միջին փոխարժեքը, այնքան բարձր է իրական արժեքը: Որքան մեծ է գեղջման միջին շուկայական տոկոսադրույքը, այնքան ցածր է իրական արժեքը:

8. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները բաղկացած են ուղղակիորեն վերագրելի ծախսերից և վճարներից, որոնք Ընկերությունում առաջացել են 2018թ. հուլիսի 2-ից մինչև 2020թ. դեկտեմբերի 31-ն ընկած ժամանակահատվածի համար Մասրիկում տեղակայված արևային էներգիայից էլեկտրաէներգիայի գեներացման ծրագրի իրականացման համար:

<i>հազ. դրամ</i>	<i>Հող</i>	<i>Կառուցման փուլում նյութական ակտիվներ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Սկզբնական արժեք			
2018թ. հուլիսի 2-ի դրությամբ	–	–	–
Ավելացումներ	–	244,602	244,602
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	–	244,602	244,602
2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	–	244,602	244,602
Ավելացումներ	47,255	380,042	427,297
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	47,255	624,644	671,899
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	47,255	624,644	671,899
Ավելացումներ	162	498,323	498,485
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	47,417	1,122,967	1,170,384

9. Այլ ակտիվներ

2020թ. ընթացքում ՄՖԿ և ՎՋԵԲ անցել են բազմաթիվ ընթացակարգեր, որպեսզի գնահատեն էլեկտրակայանի կառուցման պայմանագրային պարտավորության կատարման ընկերության տեխնիկական կարողությունը: Կատարված ընթացակարգերը ներկայացնում են ընդհանուր և տեխնիկական համաձայնագրերի վերանայում, ինչպես օրինակ՝ Կառավարության աջակցության համաձայնագիրը («ԿԱՀ»), Շահագործման և սպասարկման (O&M) համաձայնագրեր, Նախագծման, զննման և շինարարության (EPC) ժամանակացույցերը, Էներգիայի զննման համաձայնագիրը (ԿԱՀ/ԷԳՀ), ինչպես նաև ակտիվորեն ներգրավված են եղել ՀՀ Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի (PSRC) կարգավորման հարցերում: Վերոնշյալ բոլոր ծախսերը առաջացել են ՄՖԿ և ՎՋԵԲ իրավաբանական խորհրդատուների կողմից, այնուամենայնիվ դրանք վճարվել են ընկերության կողմից որպես ֆինանսավորման ձեռք բերելու համար կանխավճարներ: Այս ծախսերը ձանաչվում են որպես կանխավճարներ ֆինանսավորման ձեռք բերման համար՝ համաձայն ՖՀՄՍ 9 պահանջների, քանի որ դրանք առաջացել էլ ֆինանսավորումը ստանալուց առաջ, ուստի դրանց պետք է համարել ֆինանսական գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մաս:

10. Առեվտրային եվ այլ դեբիտորական պարտքեր

<i>հազ. դրամ</i>	<i>2020թ. դեկտեմբերի 31</i>	<i>2019թ. դեկտեմբերի 31</i>
Ոչ ֆինանսական դեբիտորական պարտքեր		
Հարկեր, բացի շահութահարկից	54,335	33,812
Տրված կանխավճարներ	1,298	–
	55,633	33,812

Արտարժույթային և պարտքային ռիսկերին ընկերության ենթարկվածության և առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկումից կորուստների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 18-ում:

11. Դրամական միջոցներ եվ դրանց համարժեքներ

<i>հազ. դրամ</i>	<i>2020թ. դեկտեմբերի 31</i>	<i>2019թ. դեկտեմբերի 31</i>
Բանկային հաշիվների մնացորդներ	412,791	10,664
Ընդամենը դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները	412,791	10,664

Արտարժույթային և պարտքային ռիսկերին ընկերության ենթարկվածության և առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկումից կորուստների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 18-ում:

12. Կապիտալ եվ պահուստներ

(ա) Բաժնետիրական կապիտալ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հայտարարված, թողարկված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 22,500 հասարակ բաժնետոմսից և 7,500 «Ա» դասի արտոնյալ բաժնետոմսից՝ յուրաքանչյուրը 1,000 դրամ անվանական արժեքով: Արտոնյալ բաժնեմասերը թողարկվել են անվանական արժեքով:

2020թ. ընթացքում երեք անգամ կատարվել է հավելյալ կապիտալի աճ ընկերության բաժնետերերի արտահերթ ընդհանուր ժողովի որոշմամբ: Թողարկված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 18,000 ընդհանուր անվանական բաժնետոմսերից և 6,000 «Ա» դասի արտոնյալ բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 1,000 ՀՀ դրամի անվանական արժեքով:

Հասարակ բաժնետոմսերի սեփականատերերին իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել ընկերության ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

«Ա» դասի բաժնետոմսերն իրենցից ներկայացնում են սեփականատիրոջ՝ յուրաքանչյուր բաժնետոմսի դիմաց 1 դրամի չափով տարեկան շահաբաժին ստանալու իրավունքը:

Ընկերության բաժնետոմսերը գրավադրված են որպես ընկերության կողմից ՎՋԵԲ-ի և ՄՖԿ-ի հետ կնքված Կարկի ֆինանսավորման պայմանագրերով և ՎՋԵԲ-ի հետ կնքված Դրամաշնորհային վարկի պայմանագրի ապահովման միջոց:

12. Կապիտալ եվ պահուստներ (շարունակություն)**(բ) Էմիսիոն եկամուտ**

2,126,592 ՀՀ դրամի էմիսիոն եկամուտն իրենից ներկայացնում է թողարկված հասարակ բաժնետոմսերի իրագործման գնի և անվանական արժեքի միջև տարբերությունը:

(գ) Տեղաբաշխման ենթակա բաժնետիրական կապիտալ

296,505 ՀՀ դրամի տեղաբաշխման ենթակա բաժնետիրական կապիտալը, որը վերաբերում է 2019 թվականին բաժնետերերի կողմից սեփական կապիտալում կատարվող ներդրումներին, գրանցվել է 2020 թվականին:

(դ) Կապիտալի կառավարում

Ընկերությունը չունի կապիտալի կառավարման ձևակերպված քաղաքականություն, սակայն դեկավարությունը ձգտում է ապահովել կապիտալի բավարար բազա՝ իր գործառնական և ռազմավարական պահանջները բավարարելու համար:

13. Առևտրային եվ այլ կրեդիտորական պարտքեր

<i>հազ. դրամ</i>	<i>2020թ. դեկտեմբերի 31</i>	<i>2019թ. դեկտեմբերի 31</i>
Ֆինանսական պարտավորություններ		
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	266,621	329,108
Աշխատավարձ	3,144	760
Հարկային պարտավորություններ	438	54
	270,203	329,922

Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքերի հետ կապված արտարժույթային և իրացվելիության ռիսկերին Ընկերության ենթարկվածության վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 18-ում:

14. Վարչական ծախսեր

<i>հազ. դրամ</i>	<i>2020թ.</i>	<i>2019թ.</i>
Մասնագիտական ծառայություններ	18,025	45,488
Աշխատավարձ	3,200	1,477
Շահութահարկից բացի այլ հարկեր	2,850	14,234
Բանկային ծառայություններ	1,048	–
Կառավարման վճարներ	–	14,391
	25,123	75,590

15. Այլ ծախսեր

<i>հազ. դրամ</i>	<i>2020թ.</i>	<i>2019թ.</i>
Այլ ծախսեր	1,770	591
Էքսկավատորի նվիրատվություն	–	13,311
	1,770	13,902

Այլ ծախսերն իրենցից ներկայացնում են մշակաբույսերի դիմաց փոխհատուցում, վարձակալական իրավունքի դադարեցման դիմաց փոխհատուցում, վարձակալական իրավունքի դադարեցման դիմաց օժանդակություն, որոնք վճարվում են Կազմակերպության կողմից իրականացվող «Մասրիկ-1» արևային ֆոտովոլտային էլեկտրակայանի կառուցման և շահագործման ծրագրի՝ ՀՀ օրենսդրությամբ և Կենսամակարդակի վերականգնման ծրագրով սահմանված կարգով իրականացման հետևանքով ազդեցության ենթարկված անձանց: Կենսամակարդակի վերականգնման ծրագիրը մշակվել է Կազմակերպության կողմից և հաստատվել ՄՖԿ և ՎՋԵԲ միջազգային ֆինանսավորող ինստիտուտների կողմից:

16. Շահութահարկ

2020թ. Հունվարի 1-ից կիրառվում է շահութահարկի 18% դրույքաչափ:

հազ. դրամ	2020թ.	2019թ.
Հետաձգված հարկեր		
Հետաձգված հարկային փոխհատուցում	1,052	16,790
Ընդամենը շահութահարկի գծով փոխհատուցում	1,052	16,790

Հաշվապահական և հարկային վնասի համադրում.

Շահութահարկի նպատակով հաշվապահական և հարկային վնասի համադրումը հետևյալն է.

	2020թ.	%	2019թ.	%
Վնաս նախքան հարկումը	(10,146)		(86,877)	
Շահութահարկի գծով փոխհատուցում	1,826	(18.0)	17,375	(20.0)
Մշտական տարբերություններ կապված հարկումից ազատված եկամուտների հետ	964	(9.5)	(153)	0.2
Հարկային դրույքաչափի փոփոխության ազդեցություն*	–	–	2,136	2.5
Մշտական տարբերություններ կապված չնվազեցվող ծախսերի հետ	(1,738)	17.1	(2,596)	3.0
Ընդամենը շահութահարկի գծով փոխհատուցում	1,052	(10.4)	16,790	(19.3)

* Համաձայն 2019թ. հունիսի 25-ին հաստատված հարկային օրենսգրքի՝ հարկային նոր օրենսգիրքը կիրառելի է 2020թ. հունվարի 1-ից, որը նվազեցրել է շահութահարկի դրույքաչափը 20%-ից 18%-ի: Հաշվի առնելով, որ օրենսդրական փոփոխությունը սահմանվել է հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում, հետաձգված հարկային ակտիվները վերահաշվարկվել են օգտագործելով հակադարձման ժամանակ ակնկալվող հարկային նոր դրույքաչափը:

(ա) Ճանաչված հետաձգված հարկային մնացորդներ

հազ. դրամ	2020թ. հունվարի 1	Ճանաչված շահույթում կամ վնասում	2020թ. դեկտեմբերի 31
Հետաձգված հարկային ակտիվներ			
Հետագա հաշվետու ժամանակաշրջաններ փոխանցվող հարկային վնաս	52,292	3,810	56,101
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	34,222	(13,388)	20,834
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ			
Հիմնական միջոցներ	(62,741)	10,630	(52,111)
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվներ	23,773	1,052	24,824

հազ. դրամ	2019թ. հունվարի 1	Ճանաչված շահույթում կամ վնասում	Հարկային դրույքաչափի փոփոխության ազդեցությունը	2019թ. դեկտեմբերի 31
Հետաձգված հարկային ակտիվներ				
Հետագա հաշվետու ժամանակաշրջաններ փոխանցվող հարկային վնաս	42,998	10,327	(1,033)	52,292
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	334	37,691	(3,803)	34,222
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ				
Հիմնական միջոցներ	(36,349)	(33,364)	6,972	(62,741)
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվներ	6,983	14,654	2,136	23,773

17. Պարտավորվածություններ

2018 թ. հուլիսի 18-ին Ընկերությունը՝ որպես կառուցապատող և «Ֆոտովատիո Ռենյուաբլ Վենչրս Բի.Վի. - ԷՖԷՆԷՆ Սոլար Էս.Էլ.» որպես հովանավորող Հայաստանի Հանրապետության կառավարության հետ կնքել են Հայաստանում՝ Գեղարքունիքի մարզի Մեծ Մասրիկ համայնքում «Մասրիկ-1» արևային ֆոտովոլտային (ՖՎ) կայանի նախագծման, ֆինանսավորման, կառուցման, սեփականության իրավունքով տիրապետման և շահագործման մասին ՀՀ կառավարության աջակցության համաձայնագիր («ԿԱՀ»):

Սույն Պայմանագրի շրջանակներում Ընկերությունը Կառավարությանը տրամադրել է անվերապահ, ցպահանջ բանկային երաշխիք՝ առավելագույնը 1 620 հազար ԱՄՆ դոլար գումարի չափով՝ որպես պայմանագրով ընկերության պարտավորությունների պատշաճ կատարման ապահովում : Այս երաշխիքը կգործի ամբողջությամբ մինչև 2021 թ. հուլիսի 20-ը, երբ շինարարական աշխատանքները կգնահատվեն որպես ընթացիկ կամ ավարտական փուլում գտնվող:

Բացի այդ, Ընկերությունը Հայաստանի Հանրապետության Հանրային Ծառայությունները Կարգավորող Հանձնաժողովին տրամադրել էր մինչև 2020 թ. նոյեմբերի 31-ը գործող 137,500 հազար դրամի բանկային երաշխիք, որը երաշխավորում է, որ շինարարությունը կավարտվի մինչև այդ: Շինարարության ավարտի ամսաթիվին ի սկզբանե հաշվարկված էր ֆինանսական ամփոփման օրվանից: Սակայն հետագայում ֆինանսական ամփոփումը մի քանի անգամ երկարաձգվել է Կառավարության հետ ստորագրված Լրացուցիչ համաձայնագրերի համապատասխան: Այդ երկարաձգումներից հետո տվյալ երաշխիքի գործողության ժամկետը սահմանվել է 2023թ. հունվարի 31-ը :

Ընկերությունը նաև պարտավորվել է կառուցել արևային էլեկտրակայան ֆինանսական ամփոփումից հետո երկու տարվա ընթացքում: Սակայն Ընկերությունը պայմանավորվել է շինարարների հետ, որ շինարարական աշխատանքները կավարտվեն մինչև 2022 թ.: Ակնկալվում է սկսել շինարարական աշխատանքները 2021թ. կեսերին:

18. Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում

(ա) Իրական արժեք

Դեկավարությունը գտնում է, որ Ընկերության ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են վերջիններիս հաշվեկշռային արժեքներին:

(բ) Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում

Ֆինանսական գործիքներն օգտագործելիս Ընկերությունը ենթարկվում է հետևյալ ռիսկերին.

- ▶ իրացվելիության ռիսկ,
- ▶ արտարժույթային ռիսկ:

(i) Ռիսկերի կառավարման հիմունքներ

Դեկավարությունը պատասխանատվություն է կրում Ընկերության ռիսկերի կառավարման համակարգի մշակման և վերահսկողության համար:

Ընկերության ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել և վերլուծել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Ընկերությունը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և վերահսկման մեխանիզմներ, ինչպես նաև վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը որոշված սահմանաչափերին:

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և համակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների ու Ընկերության գործունեության փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով: Դասընթացների, կառավարման ստանդարտների և ընթացակարգերի միջոցով Ընկերությունը նպատակ ունի ձևավորել վերահսկման կանոնակարգված ու կառուցողական միջավայր, որտեղ բոլոր աշխատակիցները կունենա հստակ սահմանված դերեր և պարտականություններ:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Ընկերությունն ուներ 412,791 (2019թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ 10,664) հազար դրամ գումարով բանկային հաշիվների մնացորդներ, որն իրենից ներկայացնում է առավելագույն ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին այս ակտիվների գծով: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները պահվում են իր ընդհանուր ակտիվներով խոշոր հայկական բանկերի շարքին պատկանող բանկերից մեկում, և Ընկերությունը չի ակնկալում, որ բանկը չի կատարի իր պարտականությունները:

Ընկերության գնահատմամբ ընթացիկ հաշիվների գծով արժեզրկումից կորուստ չի ձանաչվում հիմնականում վերջիններիս կարճաժամկետ բնույթի և գումարի ոչ էական լինելու պատճառով:

18. Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**(բ) Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)****(ii) Իրացվելիության ռիսկ**

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Ընկերությունը կունենա դժվարություններ իր ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնց մարումը պահանջում է դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի տրամադրում: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման հարցում Ընկերության մոտեցումն է հնարավորինս ապահովել բավարար իրացվելիություն՝ բնականոն և արտակարգ իրավիճակներում պարտավորությունները կատարելու համար՝ առանց անընդունելի կորուստներ կրելու կամ Ընկերության հեղինակությունը վտանգելու:

Ենթարկվածությունն իրացվելիության ռիսկին

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների պայմանագրային ժամկետայնությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ներկայացված են համախառն և չգեղջկած գումարները, որոնք ներառում են գնահատված տոկոսների վճարումները և չեն ներառում հաշվանցման պայմանագրերի ազդեցությունը:

<i>հազ. դրամ</i>	<i>Մինչև 2 ամիս</i>	<i>2-12 ամիս</i>	<i>1-2 տարի</i>	<i>2-5 տարի</i>	<i>Հաշվեկշ- ռային արժեք</i>	<i>Ընդամենը</i>
2020 թ. դեկտեմբերի 31						
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	270,204	–	–	–	270,204	270,204
Ընդամենը	270,204	–	–	–	270,204	270,204

<i>հազ. դրամ</i>	<i>Մինչև 2 ամիս</i>	<i>2-12 ամիս</i>	<i>1-2 տարի</i>	<i>2-5 տարի</i>	<i>Հաշվեկշ- ռային արժեք</i>	<i>Ընդամենը</i>
2019 թ. դեկտեմբերի 31						
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	182,078	147,834	10	–	329,922	329,922
Ընդամենը	182,078	147,834	10	–	329,922	329,922

Չի ակնկալվում, որ ժամկետայնության վերլուծությունում ներառված դրամական միջոցների հոսքերը կարող են առաջանալ շատ ավելի վաղ ժամկետներում կամ նշանակալիորեն ավելի տարբեր գումարների չափով:

(iii) Արտարժույթային ռիսկ

Ընկերությունը ենթարկվում է արժույթային ռիսկի այնքանով, որքանով արտարժույթը, որով արտահայտված են գնումները և փոխառությունները, չի համապատասխանում Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթին: Այս գործառնություններն հիմնականում իրականացվում են Լրդյով և ԱՄՆ դոլարով:

Արտարժույթով արտահայտված այլ դրամային ակտիվների և պարտավորությունների հետ կապված Ընկերության քաղաքականությամբ պահանջվում է ռիսկին զուտ ենթարկվածությունը պահպանել ընդունելի մակարդակի վրա՝ անհրաժեշտության դեպքում գնելով կամ վաճառելով արտարժույթ սփոթ դրույթով կարճաժամկետ անհավասարակշռությունը կարգավորելու համար:

Ենթարկվածությունն արտարժույթային ռիսկին

Ընկերության ենթարկվածությունն արտարժույթային ռիսկին հետևյալն է՝

<i>հազ. դրամ</i>	<i>ԱՄՆ դոլարով արտահայտ- ված 2020</i>	<i>Եվրոյով արտահայտ- ված 2020</i>	<i>ԱՄՆ դոլարով արտահայտ- ված 2019</i>	<i>Եվրոյով արտահայտ- ված 2019</i>
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	407,649	–	8,413	–
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	(235,676)	–	(202,567)	(98,247)
Զուտ ենթարկվածություն	171,973	–	(194,154)	(98,247)

18. Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**(բ) Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կիրառվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	<i>ԿՐ փոխարժեք</i>	
	<i>2020թ. դեկտեմբեր 31</i>	<i>2019թ. դեկտեմբեր 31</i>
1 ԱՄՆ դոլար	522.59	479.70
1 Եվրո	641.11	537.26

Զգայունության վերլուծություն

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի ստորև ներկայացված ողջամիտ հնարավոր արժևորումը (արժեզրկումը) այլ բոլոր արտարժույթների նկատմամբ կազդեր արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական գործիքների չափման վրա և սեփական կապիտալի և շահույթի կամ վնասի (առանց հարկերի) վրա ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացվել է ենթադրելով, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ, և հաշվի չառնելով կանխատեսվող առք ու վաճառքի ազդեցությունը:

<i>հազ. դրամ</i>	<i>Արժևորում Շահույթ կամ վնաս</i>	<i>Արժեզրկում Շահույթ կամ վնաս</i>
31 դեկտեմբերի 2020թ.		
ԱՄՆ դոլար (10% շարժ)	(17,197)	17,197
Եվրո (10% շարժ)	–	–
<i>հազ. դրամ</i>	<i>Արժևորում Շահույթ կամ վնաս</i>	<i>Արժեզրկում Շահույթ կամ վնաս</i>
31 դեկտեմբերի 2019թ.		
ԱՄՆ դոլար (10% շարժ)	19,415	(19,415)
Եվրո (10% շարժ)	9,825	(9,825)

19. Պայմանական դեպքեր**(ա) Դատական վարույթներ**

Ընկերությունը ներգրավված չէ այնպիսի դատական վարույթներում, որոնք կարող են էական ազդեցություն ունենալ Ընկերության ֆինանսական վիճակի վրա:

(բ) Հարկային պարտավորվածություններ

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և տարբեր կերպ են մեկնաբանվում տարբեր հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն սահմանել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանի Հանրապետությունում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ ավելի էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանորեն է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի Հանրապետության գործող հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են լինել էական այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

20. Կապակցված կողմեր

Բնականոն գործունեության ընթացքում Ընկերությունը գործարքներ է իրականացնում կապակցված կողմերի հետ:

Այս գործարքների պայմանները հիմնված են առևտրային հիմունքների վրա և հաստատվում են ղեկավարության կողմից: Ստորև ներկայացված են մնացորդների և գործարքների մանրամասները:

(ա) Վերահսկողություն

Ընկերության սեփականատերերն են «ԷՖԱՐՎԻ Լա Պրովիդենսիա Էս. Էլ.» (75%) և «ԷՖԷՆԷՆ Սոլար Էս. Էլ.» (25%) ընկերությունները: Ներկայացված են Ծանոթագրություն 1-ի (բ) կետում:

(բ) Գործարքներ առանցքային ղեկավար անձնակազմի հետ

Վարչական ծախսերում ներառված հիմնական ղեկավար անձնակազմի համար ընդհանուր վարձատրությունը հետևյալն է՝

հազ. դրամ	2020թ.	2019թ.
Աշխատավարձ	3,200	1,477

(գ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

հազ. դրամ	2020թ.	2019թ.
Կապակցված կողմերի այլ գործարքներ		
Կառավարման վճարներ	–	14,391
Առանցքային ղեկավարության փոխհատուցումներ	3,200	1,477
Ֆինանսական ծախսեր	63	239
Ծախսերի փոխհատուցում տրամադրված արտաքին ծառայություններ ստացող ընկերությունների կողմից, ներառված հիմնական միջոցների արժեքում	18,929	170
	22,192	16,247

հազ. դրամ	2020թ. դեկտեմբերի 31	2019թ. դեկտեմբերի 31
Մնացորդներ		
Ծախսերի փոխհատուցում տրամադրված արտաքին ծառայություններ ստացող ընկերությունների կողմից, որոնք ներառվել են հիմնական միջոցներում:	10,752	57,236
Կառավարման ծախսեր՝ ներառված հիմնական միջոցներում	–	22,629
Աշխատակիցներին վճարման ենթակա գումարներ	3,144	760
	13,896	80,625

Մնացորդներից ոչ մեկը ապահովված չէ:

21. Հաշվետու ամսաթվից հետո տեղի ունեցած դեպքեր

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվան հաջորդող ժամանակաշրջանում Ընկերությունը 2021թ. մարտի 11-ին ստորագրել է հրաժարման գրություն՝ Նախագծման, գնման և շինարարության (EPC) պայմանագրով նախատեսված փոփոխություններին գլխավոր վարկատուների համաձայնությունը ստանալու համար:

2021թ. մարտի 16-ին Ընկերությունը դիմել է 5,313 հազար ԱՄՆ դոլար առաջին հատկացման համար 2020թ. հունիսի 30-ին կնքված գլխավոր վարկի ֆինանսավորման պայմանագրերի շրջանակում:

2021թ. մարտի 5-ին Ընկերությունը կնքել է նաև տոկոսադրույքային սվոփի պայմանագիր ՎԶԵԲ և ՄՖԿ-ի հետ, որը ուժի մեջ է մտել 2021թ. մարտի 16-ին:

Բացի այդ, Ընկերությունը դիմել է 2,605 հազար ԱՄՆ դոլար առաջին հատկացման համար 2020թ. հունիսի 30-ին ՎԶԵԲ-ի հետ կնքված Դրամաշնորհի վարկի պայմանագրի շրջանակում: